

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği bakanı Murat KURUM* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 06.02.2025

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Elbistan ve Pazarcık merkezli 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin üzerinden iki yıl geçti. Maraş merkezli meydana gelen depremlerde, on binlerce yurttaş yaşamını yitirmiş, binlerce kişi yaralanmış ve 11 ilde büyük bir yıkıma neden olmuştur. Depremden sonra gerek geç yapılan arama kurtarma çalışmaları gerekse uzun bir süre yaşanan çadır sorunundan dolayı sayısız depremzede soğuktan yaşamını yitirmiştir. Çadırlarda kalmaya başlayan depremzedeler, aylar sonra inşa edilen konteyner kentlerde aradan geçen 2 yıla rağmen hala kalmakta ve yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Ancak depremin yaşandığı 11 ilde ve konteyner kentlerde çeşitli sorunlar devam etmektedir. Bu sorunlar arasında yolsuzluk, imar problemleri, hijyen eksiklikleri, kadınların güvenlik kaygıları ve istihdam ile geçim sıkıntıları öne çıkmaktadır. Bu durum, depremzedelerin yaşam kalitesini olumsuz etkilemekte ve kalıcı çözümlerin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Özellikle kadınlar ve çocukların en çok etkilendiği bu süreçte, kadınlar barınma, istihdam ve sosyal destek mekanizmalarına erişimde büyük zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Deprem bölgelerinde kadınların istihdam edilememesi, ailelerin ekonomik koşullarını ağırlaştırırken, sağlık ve eğitim hizmetlerine erişimde yaşanan eksiklikler, çocukların eğitime devam etmesini zorlaştırmaktadır.

Ayrıca, depreme dayanıksız binaların inşa edilmesinde sorumluluğu bulunan kamu görevlileri, müteahhitler ve denetim sorumluları hakkında etkin bir yargı sürecinin işletilmediği ve cezasızlık politikasının sürdüğü yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Bakanlığınız tarafından deprem bölgelerinde alınan tasarruf tedbirleri nelerdir?

2. 6 Şubat depremlerinin yaşandığı 11 ilde bakanlığınız tarafından yapılan çalışmaların eksik ve yetersiz olduğuna dair iddialar hakkında bir açıklama yapacak mısınız?
3. 6 Şubat depremlerinden etkilenen ve hala konteynerlerde yaşayan yurttaşların kalıcı konutlara kavuşması için yapılan çalışmalar geçen 2 yıla rağmen neden tamamlanmamıştır? Mağduriyet yaşayan yurttaşlara ilişkin alınan önlemler nelerdir?
4. Konteyner kentlerde yaşayan depremzedelerin kış şartlarında daha sağlıklı ve insanca yaşayabilmesi için hangi önlemler alınmıştır?
5. Kalıcı konutlara geçemeyen depremzedelere kira yardımı sağlanıyor mu? Eğer sağlanıyorsa miktarı ve kapsamı nedir?
6. Depremde yıkılan veya ağır hasar gören binalarla ilgili açılan soruşturma sayısı kaçtır? Bu soruşturmanın kaçında kamu görevlileri ve müteahhitler hakkında dava açılmıştır? Açılan davaların kaçını bakanlığınız tarafından takip edilmektedir?
7. Deprem sonrası kamu görevlileri ve özel sektör temsilcileri hakkında açılan davaların kaçını sonuçlanmıştır?
8. Deprem öncesi binaların mevzuata uygun olup olmadığını denetlemekle yükümlü kamu kurumları hakkında bir soruşturma yürütülmüş müdür? Yapılan denetimlerde eksiklik tespit edilen kurum ve kişiler hakkında herhangi bir idari veya hukuki işlem başlatılmış mıdır?
9. Deprem sonrası yapılan kalıcı konut projelerinde öncelik kimlere verilmiştir?
10. Deprem bölgesindeki sağlık tesislerinin kaçını aktif olarak hizmet vermektedir? Sağlık hizmetlerindeki eksiklikleri gidermek için herhangi bir yeni proje planlanmakta mıdır?
11. Deprem bölgesinde çevreye zararlı enkaz kaldırma işlemlerinin önüne geçmek için hangi önlemler alınmaktadır? Başta asbest olmak üzere zararlı maddelerin halk sağlığını tehdit etmesini engellemek için hangi çalışmalar yürütülmüştür?
12. Depremi yaşandığı 11 ilde rezerv alan ilan edilen yerlerin belirlenmesi konusunda şeffaf olunmadığına ilişkin yapılan iddialar hakkında bakanlığınızın bir açıklaması olacak mı?